

متن پرسش

با عرض سلام خدمت استاد بزرگوار: در بحث عرفان نظری فرمودید با توجه به بحث انسان کامل که انسان کامل در مراتب پایین حاضر و آن مرتبه را ادراک حضوری می کند حدیثی هم از امام علی علیه السلام آوردید که به رو میله فرمودند با مریضی شما مریض می شویم الاخر با توجه به این بحث جنابعالی که مرتبه کامله در مرتبه دانیه به کامل هی و نازل هی حاضر است بنده این را با بحث ده نکته که فرمودید نفس در مراتب خودش حاضر است مثلاً وقتی می بیند می گوید من دیدم یعنی ذات نفس به کامله و نازله در مرتبه نازله حاضر است و مدرک مرتبه نازله خود است خوب آیا می توان گفت خداوند هم این گونه در مرتبه نازل حاضر است؟ مثلاً در مرتبه عالم ماده که عالم تغییر است خداوند تغییر عالم ماده را ادراک می کند یا مثلاً تخیل انسان که یک مرتبه از مراتب وجود است حال چه تخیل خوب چه تخیل آزاردهنده و وهمی به هر حال مرتبه ای از وجود است آیا خدا هم در مرتبه این تخیل وهمی ما حاضر است و مدرک این تخیل ما است همچنان که ما این تخیل را خودمان داریم ادراک می کنیم خدا هم این گونه که ما ادراک می کنیم ادراک می کند ما از تخیل خودمان اذیت می شویم. ممنون می شوم اگر توضیح مفصل دهید

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: آری! حضرت حق هر جا که بهره ای از وجود هست و اسمی از اسماء او در صحنه می باشد، در آن جا حاضر است. ولی توهمات «عدم» اند و نسبتی با وجود ندارد که خداوند آن جاها حاضر باشند. موفق باشید